

Lp Tervisekassa nõukogu esinaine Riina Sikkut
Lp Tervisekassa juhatuse esimees Rain Laane
Tervisekassa
riina.sikkut@sm.ee
rain.laane@tervisekassa.ee

4.11.2024

Pöördumine tervishoiuteenuste loetelus perearstiabis planeeritava muudatuse osas

Tervisekassa jagas 25. oktoobril k.a infot 2025. aasta eelarve ja planeeritavate kärbete kohta, milles toodi muuhulgas välja, et kulude kokkuhoiu üheks kohaks perearstiabis on 2025. aastal asendusteenuse sõidukulu lisatasu (sätestatud tervisekassa tervishoiuteenuste loetelu §-s 8) kaotamine, kuna selle oodatud mõju ei avaldunud. Palume täpsustada, millist mõju oodati ning kuidas on hinnatud mõju mitte avaldumist.

Tegu on väga olulise ja mõjuka meetmega, et maapiirkondades säilitada perearstiabi teenus ning tegemist on teenuse osutajatele olulise leevendusmehhanismiga personali leidmiseks maapiirkondadesse. Maapiirkonda personali leidmine tähendab sageli ettevõttele kõrgema töötasu maksmist töötajatele, nende kolimiskulude või majutuskulude kompenseerimist, sõidukulu hüvitamist jms. Eesti Esmatasandi Tervisekeskuste Liidu liikmetest on antud lisatasu saanud 2024. aastal neli liiget 11 nimistu (kokku maksti lisatasu 19 nimistu) teenindamise eest. Antud tasu on kasutatud perearstide ja õdede sõidukulude kompenseerimiseks, et nad oleksid valmis osutama teenust asendusnimistule, mis asub nende rahvastikuregistrijärgsest elukohast kaugemal kui 30 kilomeetrit. Sõidukulude kompenseerimine täna on asendusnimistu töötajatega kokkulepitud ning ei ole õige kokkuleppeid kehtiva lepingu perioodil muuta - antud juhul tervishoiuteenuse osutajad jätkaksid sõidukompensatsiooni maksmist, aga peavad vahendid leidma teiste tegevuste arvelt. Samas ei ole perearstiabi osutajatel õigus patsientidelt visiiditasu nõuda, mistõttu ei ole tervishoiuteenuse osutajal kui juriidilisel isikul muid lisaraha teenimise võimalusi riigilt saadud lisäülesannete või kokkulepitud ülesannete täitmiseks.

Möistame, et eelarve seis on keeruline ning vajalik on kulusid kokku hoida ja paremini juhtida. Samas peaks nii riigi kui ka perearstiabi osutajate eesmärk olema, et perearstiabi säiliks inimestele võimalikult kodulähedal. Seetõttu on meie jaoks teenuse jätkusuutlikkuse tagamiseks ülioluline, et antud tasu jääb kehtima, aga nõustume, et võib üle vaadata selle maksmise kriteeriumid. Näiteks võib olla tasu reaalselt läbitud kilomeetrite pealt (mitte konkreetne summa päeva kohta, nagu seni). Kilomeetri tasu arvutamise aluseks võib olla näiteks sarnaselt isikliku sõiduauto kasutamise hüvitisele 30 senti kilomeetri kohta ja lisada maksimaalne piir ühe nimistu kohta kuus.

Täiendavalt juhime tähelepanu, et Tõrva ja Rapla esmatasandi pilootprojektide elluviimisel on ühe tingimusena toodud, et lisaks on teenuseosutajal võimalik taotleda: 1. Lisatasu täiendava õe, vaimse tervise õe, kliinilise psühholoogi või tugispetsialisti eest. 2. Asendusteenuse sõidukulu hüvitamist vastavalt TTL-s § 8 toodud tingimustele. Kas Tervisekassa on hinnanud, kuidas antud teenuse välja arvamine tervishoiuteenuste loetelust mõjutab piloodi tulemusi ning nende elluviimist? Meie arvates tuleb pilootprojekti tulemuste objektiivseks hindamiseks säilitada kogu projekti raames sarnased rahastusmehhanismid, mis selle käivitamisel.

Kokkuvõttes, on asendusnimistute sõidukulu väga oluline meede, et säilitada perearstiabi kodulähedaselt ning tagada seda pakkuvate tervishoiuteenuse osutajate finantsiline jätkusuutlikkus. Oleme valmis aruteludeks ning lahenduste leidmiseks, et esmatasandi arstiabi säiliks kodulähedasena. Kuna asendusnimistute võtmisel on teenuse osutajad selle tasuga arvestanud, teeme ettepaneku rakendustingimuste korrigeerimiseks ning üleminekuperioodi lisamiseks, et teenust ei arvata välja 2025. aastast, vaid kõige varasemalt alates 2026. aastast, et perearstikeskustel/ tervisekeskustel oleks võimalik muudatused viia sisse pikema perioodi jooksul.

Lugupidamisega

Kersti Esnar

Tegevjuht

Eesti Esmatasandi Tervisekeskuste Liit

info@ettkl.ee